

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819206751
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8519200821.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatory Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25 , 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 01 Bratislava, proti žalovanému: L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytomM. XXX/XX, XXX XX Q., o zaplatenie 1.084,75 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8Csp/53/2019 - 53 zo dňa 22.10.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výrokoch II. a III.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 757 eur s 0,4 % ročným úrokom z omeškania, a to zo sumy 15,63 eur od 18.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 15,63 eur od 18.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 15,63 od 18.02.2018 do zaplatenia, zo sumy 15,63 eur od 18.03.2018 do zaplatenia, zo sumy 9,75 eur od 18.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 9,75 eur od 18.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 9,75 eur od 18.02.2018 do zaplatenia, zo sumy 9,75 eur od 18.03.2018 do zaplatenia a zo sumy 655,48 eur od 26.03.2018 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach po 30 eur splatných vždy do 20. dňa tohto ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Druhý výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Tretím výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40 %, o ktorých výške rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaviazat' žalovaného zaplatiť mu sumu 1.084,75 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % denne a úrok z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 22,25 eur od 18.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 9,75 eur od 18.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 22,25 eur od 18.02.2018 do zaplatenia, zo sumy 22,25 eur od 18.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 9,75 eur od 18.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 9,75 eur od 18.02.2018 do zaplatenia, zo sumy 22,25 eur od 18.03.2018 do zaplatenia, zo sumy 9,75 eur od 18.03.2018 do zaplatenia, zo sumy 956,75 eur od 26.03.2018 do zaplatenia tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta neprevýšia sumu 750 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 750 eur len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.084,75 eur do zaplatenia, náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 115,45 eur. Nárok uplatnil ako nedoplatku z úverového vzťahu, vzniknutého na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.10.2017. Žalovaný potvrdil, že uzatvoril zmluvu o úvere vo výške 750 eur, na ktorý uhradil len jednu splátku vo výške 32 eur.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5 a 6, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2, § 544 ods. 1, 2, § 559 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka skonštatoval, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 750 eur, celková suma úveru predstavovala 1.068 eur. Žalovaný uhradil žalobcovi len prvú splátku vo výške 32 eur. Keďže žalovaný dohodnuté mesačné splátky spotrebiteľského úveru vo výške po 22,25 eur v počte 48 splátok riadne a včas nesplácal, žalobca úver zosplatnil, čím došlo na strane žalovaného k strate výhody splátok. Súd sa v danom prípade zaoberal výškou ročnej úrokovej sadzby dohodnutej vo výške 18,56 % ročne. Pri preverovaní úrokových mier podobného úveru v bankách zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v období 10/2017 činil úrok 7,27 % ročne. Úrok dohodnutý medzi zmluvnými stranami tak viac ako dvojnásobne prevýšil úrok požadovaný bankami v rovnakom čase. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dojednaných úrokov, ktorá podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.04.2012, sp. zn. 5Cdo 26/2011). Vzhľadom na uvedené súd považoval dohodu o výške úrokov z úveru za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom.

4. Preskúmaním predmetnej zmluvy dospel súd k záveru, že táto neobsahuje náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Mal za to, že výška RPMN nie je uvedená správne, nakoľko odplata za úver vo výške 18,56 % mala byť v zmysle § 2 písm. g) ZoSÚ zahrnutá do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, a teda aj premietnutá do ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN). Súd pri prepočte zistil, že výška RPMN bola nesprávne uvedená v neprospech spotrebiteľa, keďže celková suma, ktorú mal žalovaný zaplatiť v súvislosti s úverom, mala predstavovať sumu 1.068 eur ako súčet poskytnutého úveru vo výške 750 eur a úrokov vo výške 318 eur. Z tohto dôvodu považoval predmetný úver v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov. Rovnako nemal za preukázané, či veriteľ pred uzatvorením zmluvy skúmal bonitu žalovaného, nakoľko žiadne údaje uvedené v zmluve tomu nenasvedčujú. Zmluva neobsahuje údaje týkajúce sa príjmov, výdavkov a rodinného stavu spotrebiteľa, prípadne údaje svedčiace o nahliadnutí veriteľa do databázy údajov o spotrebiteľoch na účely individuálneho posudzovania jeho schopnosti splácať poskytnutý úver, čo súd viedlo k ďalšiemu dôvodu pre konštatovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ. Žalobca má vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu nárok na vrátenie len finančných prostriedkov, ktoré žalovanému poskytol, teda vo výške 750 eur. Žalovaný zaplatil žalobcovi sumu vo výške 32 eur, teda dlh činí sumu 718 eur a na zaplatenie tejto sumy súd žalovaného zaviazal.

5. Súd mal preukázaný aj vznik nároku na náhradu poistného, ktorého platenie bolo jasne a zrozumiteľne dohodnuté priamo v zmluve na základe samostatnej prihlášky žalovaného do poistenia. Žalovaný rovnako potvrdil, že mal vedomosť o uzatvorení poistení. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 39 eur, ktorá pozostáva z neuhradených platieb poistného za obdobie od 12/2017 do 03/2018, t.j. do zániku poistenia, ktoré nastalo dňom zosplatnenia úveru, ku ktorému došlo dňom 25.03.2018. Žalovaný neuhradil poistné za obdobie štyroch mesiacov, čo pri dohodnutej výške poistenia 9,75 eur mesačne predstavuje sumu 39 eur. Preto súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy vo výške 757 eur, ktorá pozostáva z nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému vo výške 718 eur a sumy 39 eur titulom neuhradených záväzkov žalovaného z poistenia. Vzhľadom na nepriaznivú situáciu žalovaného, súd mu povolil splácať dlh v mesačných splátkach vo výške 30 eur, splatných vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti, z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ako aj z dôvodu absolútnej neplatnosti dohody o výške úrokov, žalobu zamietol.

6. Vo vzťahu k nároku žalobcu na zmluvnú pokutu súd konštatoval, že nemal za preukázané, že žalobca so žalovaným dojednanie o zmluvnej pokute osobitne vyjednával. Článok 11 týkajúci sa zmluvnej pokuty vyhodnotil ako predtlačený, bez možnosti žalovaného zasiahnuť do textu. O individuálne ustanovenie by sa jednalo len vtedy, ak by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. Žalovaný porušil svoju povinnosť platiť úver, preto žalobca úver zosplatnil, pričom mu vznikol nárok na úrok z omeškania v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka. Aj napriek tomu žalobca požaduje zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorú súd nepovažuje za individuálne dojednanú, a ktorej výška 14,6 % ročne dosahuje takmer úrok z úveru vo výške 18,56 % ročne. Súd mal za to, že takto dojednaná zmluvná

pokuta predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto v tejto časti súd žalobu zamietol. Žalobca sa domáhal aj zaplata sumy vo výške 115,45 eur ako náhrady nákladov spojených s mimosúdny uplatnením pohľadávky, pričom výška tejto náhrady mala zodpovedať sume tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby určenej podľa príslušných predpisov o odmenách a náhradách advokátov vo výške 73,69 eur a paušálnej náhrade advokátovi vo výške 11,05 eur, a to za zaslanie „Pokusu o zmier pred začatím súdneho konania“. Súd však nemal za preukázané jeho doručenie žalovanému, preto súd žalobu aj v tejto časti zamietol. Keďže sa žalovaný neuhradením peňažného záväzku dostal do omeškania, súd ho zaviazal v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka na zaplata úrokov z omeškania v uplatnenej výške 0,4 % ročne, a to zo sumy 15,63 eur od 18.12.2017 do zaplata, zo sumy 15,63 eur od 18.01.2018 do zaplata, zo sumy 15,63 eur od 18.02.2018 do zaplata, zo sumy 15,63 eur od 18.03.2018 do zaplata, t.j. odo dňa splatnosti tej ktorej splátky istiny úveru. Zároveň súd žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 9,75 eur od 18.12.2017 do zaplata, zo sumy 9,75 eur od 18.01.2018 do zaplata, zo sumy 9,75 eur od 18.02.2018 do zaplata a zo sumy 9,75 eur od 18.03.2018 do zaplata. Po zosplatnení úveru súd priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania vo výške 0,4 % ročne a to zo sumy 655,48 eur od 26.03.2018 do zaplata, t.j. z priznanej istiny úveru po odpočítaní 4 splátok istiny úveru a náhrady poistného.

7. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP so záverom, že súd žalobe vyhovel v časti o zaplata sumy 757 eur (70 %) s príslušenstvom a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (30 %). Preto rozhodol tak, že žalobca má nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 40 %, pričom o konkrétnej výške bude rozhodnuté v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8. Proti výrokom II. a III. uvedeného rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. d), f), g) a h) CSP. V odvolaní namietal, že posledné údaje o priemerných hodnotách RPMN kreditných kariet a novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk bolo zverejnené dňa 31.08.2017 a takto aplikovateľné sa stali podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. až do prvého dňa po ďalšom zverejnení údajov 31.10.2017. Relevantný údaj v zmysle uvedeného bol teda 10,12 %, preto maximálna prípustná odplata 20,24 % a táto hodnota prekročená nebola. Nesúhlasil ani s názorom súdu, podľa ktorého bola výška RPMN uvedená nesprávne, pretože úrok vo výške 18,56 % v nej nebol zahrnutý. Označený záver súdu považuje za nezrozumiteľný, pretože nie je zrejmé, z čoho mal preukázané, že pri výpočte RPMN nebola zohľadnená odplata za úver, a o aké zákonné ustanovenia svoj záver opiera. Súd prvej inštancie nevykonal žiaden dôkaz, podľa ktorého hodnota RPMN je určená nesprávne. Závery súdu nemajú oporu v právnom poriadku ani v skutočnostiach, ktoré vyplývajú z vykonaných dôkazov a preto konštatovanie o bezúročnosti z dôvodu nesprávne uvedenej RPMN považuje žalobca za nesprávne po skutkovej i právnej stránke.

9. Rovnako záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vzhľadom na nedostatočné skúmanie bonity klienta považuje za nezákonný, keďže v právnom poriadku nie je žiadne ustanovenie týkajúce sa náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere o skúmaní schopnosti splácať úver. Žalobca riadne overil schopnosť žalovaného ako žiadateľa splácať úver, o čom v prílohe odvolania pripojil dôkazy. Súd mohol kedykoľvek vyzvať žalobcu na preukázanie splnenia zákonnej povinnosti.

10. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutom rozsahu rozhodnutie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. K odvolaniu sa žalovaný nevyjadril.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 23.09.2021 a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne.

13. Z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať, nemusí byť pritom daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

14. Keďže odvolanie nebolo podané proti prvému výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie v časti zaplatenia istiny a úroku z omeškania žalobe vyhovel, tento výrok v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP, nadobudol právoplatnosť. Preto odvolací súd posúdil oprávnenosť odvolania proti II. a III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, t. j. výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a výroku o trovách konania.

15. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným neobsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o neprijateľnosti zmluvných podmienok a na potvrdenie správnosti napadnutého rozsudku konštatuje:

16. K odvolacím námietkam žalovaného týkajúcim sa konštatovanej nesprávne uvedenej výšky RPMN odvolací súd uvádza, že nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého je výška RPMN uvedená nesprávne kvôli nezahrnutiu úroku do výška RPMN. Odvolaciu námietku žalobcu týkajúcu sa tohto záveru súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za dôvodnú, nakoľko z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, ako k takému záveru dospel. Avšak z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že do celkových nákladov spotrebiteľa žalovaný nezahrnul aj náklady za poskytnutú doplnkovú službu - poistenie schopnosti splácať úver. Zmluvné dojednanie o poskytnutí uvedenej doplnkovej služby je súčasťou formulárovej zmluvy bez uvedenia, že žalobca ako spotrebiteľ mohol poskytnutie uvedenej doplnkovej služby odmietnuť. Preto je potrebné vychádzať z predpokladu, že zmluvné dojednanie o uvedenej doplnkovej službe bolo podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru, a preto náklady, ktoré spotrebiteľovi vznikli s týmto poistením, mali byť zahrnuté do celkových nákladov pre účely výpočtu RPMN. Žalobcapiestné plnenie nezohľadnil pri výpočte RPMN, zmluva tak obsahuje nesprávny výpočet RPMN, čo má za následok absenciu údajov o RPMN. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa odvolací súd teda stotožňuje, avšak z vyššie uvedených dôvodov.

17. Žalovaný uviedol žalobcu do omylu nesprávnym uvedením RPMN. Judikatúra takéto praktiky spája s omylom v podstatnej veci (porov. rozsudok NS SR 1Sžo 106/2007 „Uvedením nepravdivého údaje o výške ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), došlo k uvedeniu nepravdivého údaje o úrovni nákupných podmienok týkajúcich sa leasingových zmlúv a tým aj ku klamaniu spotrebiteľa“).

18. Používanie tejto praktiky je nekalou obchodnou praktikou (porov. Rozsudok súdneho dvora C-453/10 Pereničová/S.O.S. Financ) „Obchodnú praktikou, o akú ide vo veci samej, ktorá spočíva v uvedení nižšej než skutočnej ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o úvere, treba kvalifikovať ako „klamlivú“ v zmysle článku 6 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa Smernica Rady 84/450/EHS, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („Smernica o nekalých obchodných praktikách“), pokiaľ zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či to tak je vo veci samej. Konštatovanie nekalosti takej obchodnej praktiky predstavuje jeden z prvkov, na ktorých príslušný súd môže podľa článku 4 ods. 1 Smernice 93/13 založiť svoje posúdenie nekalosti zmluvných podmienok týkajúcich sa nákladov na úver poskytnutý spotrebiteľovi. Také konštatovanie však nemá priamy vplyv na posúdenie platnosti uzavretej zmluvy o úvere podľa článku 6 ods. 1 Smernice 93/13.

19. Uvedenie nesprávneho údaje RPMN je klamaním spotrebiteľa a niet dôvodu priznávať takejto praktike miernejšie dôsledky ako tie, ktoré predpokladá zákon pri neuvedení RPMN v ustanovení § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z.

20. K záveru súdu prvej inštancie o rozpore výšky úrokovej miery dohodnutej v predmetnej spotrebiteľskej zmluve odvolací súd uvádza, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

21. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo dobrým mravom (§ 39 OZ).

22. Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník pristúpi pri uzavretí zmluvy na dohodu o úrokoch často pre neho v ťaživej situácii.

23. Aj odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že dohodnutý úrok v Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 25.10.2017 vo výške 18,56 % ročne bol dohodnutý v rozpore s dobrými mravmi. Ak v rozhodnom období úrok pre obdobné úvery bol stanovený NBS na 7,27 % ročne, jeho dvojnásobok činil hodnotu 14,54 %, teda v prejednávanej veci dohodnutý úrok vo výške 18,56 % podstatne prekročoval (viac ako dvojnásobne) úrok NBS, pre čo ho je nutné vyhodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi.

24. Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd je toho názoru, že nárok žalobcu na zaplatenie dohodnutého úroku vo výške 18,56 % ročne je nárokom, ktorému nie je možné vyhovieť aj vzhľadom na vyššie konštatovanú bezúročnosť spotrebiteľského úveru.

25. Vo zväzhu k zisťovaniu bonity spotrebiteľa odvolací súd uvádza, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodavateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie sú potrebné a dostatočné na správne posúdenie bonity spotrebiteľa. Nepostačuje zisťovať iba príjem spotrebiteľa bez toho, aby tento bol vyhodnotený a posúdený spolu aj s jeho nevyhnutnými výdavkami. Iba takéto posúdenie schopnosti spotrebiteľa úver splácať je možné považovať za dostatočné preverovanie bonity spotrebiteľa veriteľom-dodávateľom. V tejto súvislosti s do pozornosti je treba dať ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora) z 10. júna 2021 C-303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura Okręgowa w Kielcach, povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa

Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 43; zo 6. júna 2019, Schyns C-58/18, EU:C:2019:467, bod 40, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 20).

Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti, má pre nich zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 41, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 21, ako aj citovanú judikatúru).

Článok 23 smernice 2008/48 na jednej strane stanovuje, že pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe článku 8 tejto smernice sa musia definovať takým spôsobom, aby sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce, a na druhej strane, že členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. V rámci týchto hraníc je voľba uvedených pravidiel o sankciách ponechaná členským štátom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. septembra 2014, Kušionová, C-34/13, EU:C:2014:2189, bod 59 a citovanú judikatúru, ako aj z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 24 a citovanú judikatúru).

Z judikatúry Súdneho dvora tak vyplýva, že aj keď článok 23 smernice 2008/48 vyžaduje, aby sankcie boli odradzujúce, sudy musia mať takisto diskrečnú právomoc, ktorá im umožní vybrať si v závislosti od okolností prípadu také opatrenie, ktoré je primerané závažnosti porušenia zistenej povinnosti (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 63, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 26). Vnútroštátne sudy sú povinné zohľadniť všetky pravidlá vnútroštátneho práva a vykladať ich v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel tejto smernice tak, aby sa dosiahol výsledok zodpovedajúci cieľom, ktoré sleduje (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, bod 54, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 41).

Ako však už bolo uvedené v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku, povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá je stanovená v článku 8 ods. 1 smernice 2008/48, má takýto podstatný význam.

Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odradzujúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

26. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že dostatočne skúmal bonitu žalovaného odvolací súd uvádza, že toto tvrdenie a dokazovanie mal realizovať pred súdom prvej inštancie. Ak predkladal dôkazy o uvedenom až v odvolacom konaní, ako prílohu odvolania, ide o novoty, na ktoré odvolací súd už nemôže prihliadať podľa § 366 CSP, lebo nie sú na to splnené zákonné podmienky.

27. Odvolací súd tak považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil, a to aj čo do správneho výroku o trovách konania.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté odvolacím súdom postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, ako aj v súlade s článkom 17 Základných princípov CSP tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ale zo spisu mu nevyplývajú žiadne trovy odvolacieho konania, nakoľko v odvolacom konaní nebol aktívny. Preto o trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté tak, že stranám sporu náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola. Správnosť uvedeného rozhodnutia vyplýva aj z uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).